МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено
На засіданні кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №18 від 23.06.2021 р.)

В. о. завідувача кафедри доц. Т. М. Дубровний

Силабус з навчальної дисципліни

«Етномузикологія: історія та сучасність»,

що викладається в межах освітньо-наукової програми доктора філософії (PhD) з спеціальності 025 Музичне мистецтво, спеціалізації історія та теорія музики, музичне мистецтво

Львів 2021 р.

Назва курсу	Етномузикологія: історія та сучасність
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Валова, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	кафедра музикознавства та хорового мистецтва факультету культури і мистецтв
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань – 02 Культури і мистецтв. Код та найменування спеціальності – 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	Коломиєць Ольга Ігорівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музикознавства та хорового мистецтва
Контактна інформація викладачів	okolom@gmail.com olha.kolomyyets@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	щовівторка, 13:30-14:50 год. (вул. Валова, 18, ауд. 19)
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/etnomuzykolohiia-istoriia-ta-suchasnist-025-muzychne-mystetstvo
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам освітнього процесу необхідні знання, обов'язкові для того, щоб студенти володіли основною проблематикою етномузикознавства, в історичному розвитку науки та контексті сьогодення. Тому у курсі представлено як розвиток концепцій етномузикології у різні етапи її творення, так і аналіз основного кола методологічних питань у трактуванні сучасних етномузикологічних шкіл України, а також ближнього та дальнього зарубіжжя.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Етномузикологія: історія та сучасність» є дисципліною вільного вибору аспіранта (Складова 1 – Глибинні знання зі спеціальності) з спеціальності 025 Музичне мистецтво для освітньо-наукової програми доктора філософії (PhD), яка викладається в четвертому семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Вивчення дисципліни "Етномузикологія: історія та сучасність" формує

	компетентності (здатності) цілісного уявлення про сучасну етномузикологію як комплекс наукових дисциплін, що вивчають музичну культуру усної традиції в усіх її виявах на основі: ***знань*** про формування та функціонування етномузикологічних шкіл України та світу впродовж тривалого історичного розвитку та глобалізованому суспільстві сьогодення і ***вмінь*** аналізувати коло основних методологічних питань етномузикології та їх проблематику.
Мета та цілі курсу	Мета дисципліни вільного вибору аспіранта (Складова 1 – Глибинні знання зі спеціальності) «Етномузикологія: історія та сучасність» полягає у формуванні знань про основні поняття про теоретико-методологічні засади (предмети, завдання та способи досліджень) етномузикознавства, його термінологічну базу та фундаментальну проблематику за 200-літню історію розвитку в світовому (євроамериканському) масштабі.
Література для вивчення дисципліни	**Основна література:** 1. Вовк Хведір. Студії з української етнографії та антропології. – Київ: Мистецтво, 1995. – 335 с. 2. Гошовский Владимир. У истоков народной музыки славян: Очерки по музыкальному славяноведению. – Москва: Советский композитор, 1971. – 304 с. 3. Грица Софія. Трансмісія фольклорної традиції: Етномузикологічні розвідки. – Київ–Тернопіль: Астон, 2002. – 236 с. 4. Грица Софія. Фольклор у просторі та часі: Вибрані статті. – Тернопіль: Астон, 2000. – 228 с. 5. Земцовский Изалий. Фольклористика как наука // Славянский музыкальный фольклор. Москва, 1972. – С. 9-79. 6. Земцовский Изалий. Этнография музыкальная // Музыкальная Энциклопедия в 6 т. – Москва, 1982. – Т. 6. – С. 577-581. 7. Іваницький Анатолій. Українська музична фольклористика (методологія і методика): Навч. посібник. – Київ: Заповіт, 1997. – 392 с. 8. Квитка Климент. Избранные труды: В 2 т. / Сост. и коммент.

	В.Л. Гошовского. – Москва: Советский композитор, 1971, 1973. – Т. 1. – 1971. – 384 с.; Т. 2. – 1973. – 423 с. 9. Квітка Климент. Вибрані статті: У 2 ч. / Упоряд., передм. та комент. А.І. Іваницького. – Київ: Музична Україна, 1985-1986. – Ч. 1. – 1985. – 142 с.; Ч. 2. – 1986. –152 с. 10. Квітка Климент. Вступні уваги до музично-етнографічних студій //"Записки Етнографічного товариства". Київ, 1925, кн. 1, с. 8-27. Перевидання (в перекладі російською): Квитка Климент. Вступительные замечания к музыкально-этнографическим исследованиям //Его же, Избранные труды: В 2 т. /Составление и комментарии Владимира Гошовского. Москва: Советский композитор, 1973. - Т. 2. - С. 3-29. 11. Квітка Климент. Потреби в справі дослідження народної музики на Україні //"Музика", 1925, № 2-3. Перевидання (скорочене): Квітка Климент. Вибрані статті: У 2 ч. /Упорядкування та коментарі Анатолія Іваницького. - Київ: Музична Україна, 1986. - Ч. 2. - С. 130-138. 12. Колесса Філарет. Про вагу наукових дослідів над усною словесністю //"Літературно-науковий вісник", 1922, № 7, С. 37-44; № 8, С. 144-153 (також окрема відбитка, 20 с.) Перевидання: Колесса Філарет. Фольклористичі праці. Київ: Наукова думка, 1970. - С. 17-33. 13. Коломиєць Ольга. Основне коло методологічних питань етномузичних студій у дискурсах американських етномузикологів сучасності (за результатами дослідження 2015 – 2016 рр. у Чиказькому університеті в рамках наукової програми імені Фулбрайта) // X Конференція дослідників народної музики червоно руських (галицько-володимирських) та суміжних земель (Львів, 21-22 квітня 2017 р.): Статті та матеріали. – Львів, 2017. – С. 72-80. 14. Луканюк Богдан. До історії терміна "етномузикологія" // Етномузика. – Львів, 2006. Ч. 1. – С. 9–32. – Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка. – Вип. 12. 15. Луканюк Богдан. Питання методики географічного

етномузикознавства й етнографічне регіонування західноукраїнських земель // Перша конференція дослідників народної музики західноукраїнських земель: Тези наук. повідомлень / Упоряд. Б.С. Луканюк. – Львів, 1990. – С. 5–8.
16. Луканюк Богдан. Концепція викладання етномузичних дисциплін у системі «школа – училище – виш» // Етномузика. – Львів, 2008. Ч. 5. – С. 121. – Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка. – Вип. 22.
17. Луканюк Богдан. Типологічна школа в українському етномузикознавстві // Республ. наук.-теорет. конф. "Проблеми вивчення та пропаганди народної творчості як складової частини української національної культури": Тези доповідей. – Ровно, 1990. – С. 73–74.
18. Мурзіна Олена. Українська музична фольклористика: Проблеми і завдання // Українське музикознавство: Науково-методичний збірник. Вип. 28. – Київ, 1998. – С. 25–31.
19. Правдюк Олександр. Українська музична фольклористика. – К.: Наук. думка, 1978. – 327 с.
20. Токарев Сергей. История зарубежной этнографии: Учебное пособие. – Москва: Высшая школа, 1978. – 352 с.

Додаткова література:

1. Актуальні питання методики фіксації та транскрипції творів народної музики: Зб. наук. пр. / Ред.-упоряд. Б. С. Луканюк. – Київ, 1989. – 100 с.
2. Алексеев Эдуард. Фольклор в контексте современной культуры: Рассуждения о судьбах народной песни. – Москва: Советский композитор, 1988. – 237 с.
3. Бібліографія українського народознавства у 3-х томах / Зібрав і впорядкував М. Мороз. – Львів: ІН НАНУ, 1999. – Т. 1 Фольклористика: У 2 кн. – 1113 с.
4. Болман Ф. Світова музика: дуже короткий вступ / Філіп В. Болман; пер. з англ. Ольги Коломиєць. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 272 с. + вкл.
5. Восточно-славянский фольклор: Словарь научной и народной

терминологии. – Минск: Навука і тэхніка, 1993. – 478 с.
6. Гусев Виктор. Фольклор: История термина и его современные значения //"Советская этнография", 1966, № 12.
7. Єфремов Євген . Дослідження народнопісенного виконавства через моделювання інваріанта пісні // Українське музикознавство. – Київ, 1985. – Вип. 20. – С. 79–98.
8. Коломиєць Ольга. Народновиконавський практикум в системі виховання етномузиколога //Етномузика. — Львів, 2006. — Число 1: Збірка статей та матеріалів на честь 125-ліття Климента Квітки / Упор. Б. Луканюк. — с. 131-138. — (Наукові збірки Львівської державної музичної академії імені Миколи Лисенка. — Вип. 12).
9. Луканюк Богдан. Культуро-жанрова концепція С. Людкевича: До постановки питання // Четверта конфер. дослідників народн. музики червоноруських (галицько-володимирських) та суміжн. земель. – Львів, 1993. – С. 7–14.
10. Путилов Борис. Методология сравнительного изучения фольклора. – Ленинград: Наука 1976.
11. Фримерштейн Виктория. "Антропологія музики" Алана П. Мерріама: Дипломна робота / Наук. кер. Б. Луканюк. – Львів, 2001. – 70 с. (Препр. / ЛДМА ім. М.В. Лисенка.
12. Эльснер Юзеф. О предмете этномузыкознания //Социалистическая музыкальная культура. Москва, 1974.
13. Ethnomusicology: An Introduction / Edited by Helen Myers. – New York, London: W.W.Norton & Company, 1992. – 487 p. – (The Norton/Grove Handbooks in Music).
14. *Merriam Alan P*. The Anthropology of Music. – Evanston: Northwestern, University Press, 1964. – 358 p.
15. *Moszyński K*. Kultura ludowa Słowian. – Warszawa, 1967, 1968. – Wyd. 2. – Cz. 1-2, zesz. 1-2.
16. *Nettl B.* Theory and method in ethnomusicology. – London: The Free Press of Glencoe, 1964. – 306 p.
17. Nettl Bruno. The Study of Ethnomusicology: Thirty-Three Discussions. Third Edition. – – University of Illinois Press, 2015. – 560 p.

Тривалість курсу	Один семестр (90 год.)
Обсяг курсу	48 годин аудиторних занять. З них 32 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 42 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : **Знати**: коло основних методологічних питань сучасного етномузикознавства та їх проблематику **Вміти**: визначити об'єкт етномузикознавства у його повному обсязі (із врахуванням історичного розвитку науки та сучасних досліджень); проаналізувати основні концепції та методики етномузикознавства у його історичному та регіональному (вітчизняному) та світовому контекстах; ідентифікувати специфічні ознаки етномузичних студій у колі суміжних наук, а також знайти зв'язки між ними.
Ключові слова	Етномузикологія, музика усної традиції, етномузика, фольклоризм, етномузичний твір, мелотипологія, мелогеографія, польове дослідження, музично-етнографічна транскрипція, етномузична архівістика, фундаментальне етномузикознавство, музична антропологія, антропологія музики,
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практично-семінарських робіт та консультації для кращого розуміння тем
Теми	Див. СХЕМУ КУРСУ*
Підсумковий контроль, форма	іспит вкінці семестру усний
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань про музичний фольклор України, світову музику, історію музики, теорію музики
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, проектно-орієнтоване навчання, семінар, практичні заняття.
Необхідне обладнання	Обладнання для проведення презентацій та відтворення

	ілюстративного матеріалу
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: - контрольні заміри (модулі): максимальна кількість балів (20 балів) - семінарські заняття (30 балів) - іспит (50 балів): усна відповідь на теоретичні запитання (50 балів) Підсумкова максимальна кількість балів 100. *Відпрацювання пропущених занять відбувається тільки за наявності відповідного документа про поважну причину пропуску, не пізніше 10 робочих днів від дати пропущеного заняття.* ***Дотримання академічної доброчесності* здобувачами освіти *передбачає*:** - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право.
Питання до контрольного заміру знань.	1. Визначення дисципліни через її базовий термін та історичні назви. 2. Основне коло методологічних питань етномузикознавства як науки. 3. Визначення обсягу поняття "народна музика" як об'єкту етномузикознавства. 4. К.Квітка про об'єкт дослідження етномузикознавства. 5. Ф.Колесса про народну музику. 6. В.Гошовський про обсяг поняття "народна музика". 7. Музика усної та писемної традицій. Порівняння явищ. 8. Проміжні уснописемні явища - "фольклоризм", його важніші прояви. 9. Етномузичний твір як явище. Основні характеристики та проблематика аналізу. 10. Поняття стилю традиційного етномузичного мислення. 11. Визначальні рівні етномузичного стилю, їх характеристика. 12. Поняття соціодемографічного стилю народно-музичних творів. 13. Характеристика географічного стилю в контексті етномузичного мислення. 14. Проблематика історичного стилю. 15. Етномузичний репертуар, його основні властивості. 16. Класифікація етномузичного репертуару та її логічні критерії.

	17. Основні види класифікації музичного фольклору та їх характеристика. 18. Жанр в музиці, його широке та вузьке значення. 19. Поняття жанрового циклу, його етнографічно-функціональна умотивованість. 20. Культуро-жанрова система етномузики. 21. Триадність існування народномузичного твору. Характеристика складових. 22. Носії етномузичних творів, їх характеристика та типологія. 23. Народномузичне виконавство, його способи та засоби. 24. Важніші завдання етномузикології. Загальна характеристика 25. Засади мелотипології. 26. Основні аспекти мелогеографії. 27. Етномузична ареалогія та діалектологія як субдисципліни мелогеографії. 28. Мелоісторія. Основна проблематика дисципліни. 29. Історична типологія музичних культур усної традиції. 30. Важніші способи дослідження в етномузикознавстві. 31. Музична етнографія як документалістика, її два основні етапи. 32. Основні засади фіксації етномузичного матеріалу в полі. 33. Етап вторинної документації. 34. Допоміжні дисципліни етномузикознавства, їх роль та значення. Технічне забезпечення документування. 35. Музична етнологія як осмислення етномузичних явищ. Його два основні рівні. 36. Історія етномузикознавства. Основні етапи розвитку. 37. Утилітарний етап та його характеристика. 38. Фундаментальне етномузикознавство (кін.19-поч.20 ст.). 39. Етномузикознавство др.пол. 20 ст.-поч. 21 ст.Перспективи науки.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

* СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Літе-рату-ра	Завдання, год	Термін виконання
1 т 4 год	**Етномузика: обсяг поняття явища.** Проблема визначення обсягу поняття “етномузика”: широке та вузьке трактування. Фольклоризм як вторинне існування фольклору.	Лекція/Практичне заняття	О 4, О 5, О 6, О 7, О 10, Д 13, Д 16	Обсяг об’єкту дослідження етномузикознавства, аналіз його основних понятійних різновидів у світовому контексті: “етномузика”, “народна музика”, “традиційна музика”, “популярна музика” “музика усної традиції” тощо 3 год	3 бали
2 т 5 год	**Етномузичний твір та репертуар: варіантність та стилістика** Головні ознаки етномузичного твору, його канонічність та варіантність. Типова форма етномузичного твору, проблематика його аналізу та моделювання. Поняття стилю та закономірності стильової єдності.	Лекція /Практичне заняття,	О 2 О 3, О 15, Д 2, Д 7	Соціо-демографічний, географічний та історичний чинники у визначенні стилю етномузики 3 год	3 бали
3 т 3 год	**Жанр: класифікаційні підходи** Проблематика визначення жанру у його широкому та вузькому значеннях. Жанровий цикл, його етнографічно-функціональна умотивованість. Табуїзація. Система жанрових циклів. .	Лекція/ Практичне заняття Контрольна модульна робота № 1	О 7, Д 9	Культуро-жанрова система етномузики: функціонування концепції 4 год	2бали + 5балів (модуль)
4 т 4 год	**Система етномузикознавчих дисциплін та їх завдання** Етномузикознавчі дисципліни, їх різновиди за предметом та метою дослідження. Мелотипологічні студії. Засади описового етномузикознавства. Основні аспекти мелогеографічних досліджень. Багатовіковий шлях етномузики у мелоісторичних дослідженнях.	Лекція/Практичне заняття	О 2, О 5, О 7, О 15	Типологічні студії львівської школи 3 год	3 бали
5 т 3 год	**Культурологічний аспект етномузичної проблематики** Культурологічний фактор у вивченні жанрів етномузики в наукових концепціях класиків українського етномузикознавства. Проблематика досліджень	Лекція/Практичне заняття	О 1, О 10, О 11, О 12,	Географічне етномузикознавство: основи етномузичної ареалогії та діалектології 3 год	3 бали

	Станіслава Людкевича, Філарета Колесси, Климента Квітки, Володимира Гошовського. Музика як елемент культури та музика як культура. Музична антропологія чи антропологія музики. Музично-антропологічні студії науковців Північної Америки XX-XXI ст.		О 13, Д 11, Д 14		
6 т 5 год	**Етномузикознавство та суміжні науки** Етномузиклогія та споріднені дисципліни: окремішність та спільність проблематики. Етномузикологічні та етнохореологічні студії: проблематика на стику дисциплін. Фольклор та композиторська творчість: концепції використання народної музики в обробках та авторських творах. Сітка гуманітарних дисциплін та етномузикологія: головні завдання та взаємозбагачення методик.	Лекція/Практичне заняття Контрольна модульна робота № 2	О 1, О 2, О 5, О 6, О 7, О 11	Етномузика як джерело історичної інформації 4 год	2 бали + 5 балів (модуль)
7 т 5 год	**Первинна та вторинна документація** Основні аспекти музичної етнографії. Етапи підготовк виконання польового дослідження. Глобалізаційні процеси вплив на актуальність польового дослідження. Особли вторинної документації. Музично-етнографічна транскрипц її головні види.	Лекція/Практичне заняття	О 5, О 6, О 7, О 10, Д 1, Д 16	Польове дослідження: проблематика функціонування методу (минуле і сучасність) 4 год	3 бали
8 т 4 год	**Етномузична архівістика** Основні способи архівування етномузичного матер Основна документація, її зміст та мета. Класифікація музи етнограічних архівів, їх структура. Історія архівування в Єв та Північній Америці. Розвиток архівування етномузич матеріалу в українській етномузикології. Конце Володимира Гошовського. Архівування матеріалу за систе Богдана Луканюка.	Лекція/Практичне заняття	О 2, О 6, О 7, О 10, О 11	Проблема актуальності та різновиди транскрипції етномузичних творів 3 год	3 бали
9 т 3 год	**Препарація та герменевтика етномузичних явищ** Музично-етнологічний рівень та специфіка теоретич осмислення етномузичних явищ. Його два основні рівні.	Лекція/Практичне заняття, Контрольна модульна робота № 3	О 2, О 5, О 6, О 7, О 16	Основні етапи музичної етнології. Міждисциплінарність у теоретичному аналізі та інтерпретації етномузичного репертуару 3 год	2 бали + 5 балів (модуль)
10 т 4 год	**Витоки та зародження фундаментального етномузикознавства: Західна та Центрально-Східна Євр Північна Америка**	Лекція/Практичне заняття	О 1, О 5, О 6, О 7,	Початки наукового осмислення етномузики проблема національного стилю. 4 год	3 бали

	Ужитковість та науковість: кардинальне розмежування етапів у загальній періодизації історії етномузикознавства. Обставини виникнення фундаментального етномузикознавства (кін. XIX- перш.пол. XX ст). Історичні та культурні контексти. Формування батьківщинознавчих етномузикологічних осередків в Центральній та Східній Європі. Українське етномузикознавство перш. пол. XX ст. у контексті європейських шкіл.		О 10, О 11, О 12, Д 12, Д 13		
11 т 3 год	**Етномузикознавство другої пол. XX ст.: криза та відродження** Головні аспекти кризи у західних та центральноєвропейських етномузикологічних школах. Переосмислення та видозміни головних етномузикологічних концепцій. Виникнення музичної антропології та формування нових етномузикологічних осередків. Відродження фундаментального етномузикознавства в Східній Європі (50-60ті рр. XX ст).	Лекція/Практичне заняття	О 13, О 14, О 17, О 18, О 20	Фундаментальне етномузикознавство: концепції наукових шкіл та їх відображення у термінологічній ідентифікації науки 4 год	3 бали
12 т 5 год	**Етномузикознавство кін. XIX – поч. XXI ст.: світовий аспект. Діяльність наукових етномузикологічних об'єдн (SEM, ICTM)** Два основні напрямки сучасного етномузикознавства та їх умотивованість. Вирішення завдань класичного етномузикознавства: школи, персоналії. Розвиток музично-антропологічних студій та їх розбудова.	Лекція/Практичне заняття Контрольна модульна робота № 4	О 13, О 14, О 20, Д 10, Д 11, Д 14 Д 17	Класичне етномузикознавство та етномузична культурологія (музична антропологія) на сучасному розвитку науки 4 год	3 бали + 5 балів (модуль))